

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Handreiking

Groeituin Social Return

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Voorwoord

In deze handreiking schetsen we de kaders waarbinnen opdrachtnemers samen met de Groeituin sociale impact kunnen maken. Maatwerk is daarbij het uitgangspunt. We bewegen organisch mee met de ontwikkelingen binnen de overheid en de (arbeids-)markt.

Met de Groeituin Social Return zet Rijkswaterstaat zich in om samen met opdrachtnemers mensen naar duurzaam werk te begeleiden.

Hoe we dat doen?

Door in dialoog met onze opdrachtnemers als proactieve, professionele en uitnodigende netwerkpartner sociale impact te creëren door het stimuleren van duurzame arbeidsparticipatie.

Onze visie:

‘Ieder mens heeft talent en kan deze binnen de juiste omstandigheden ontwikkelen en inzetten om een grotere bijdrage te leveren aan onze samenleving’.

Op deze manier stelt de Groeituin zich als doel om:

1.

opdrachtnemers hun maatschappelijke impact te laten vergroten vanuit hun kracht.

2.

opdrachtnemers te stimuleren om kandidaten te begeleiden naar duurzaam, goed passend en betaald werk.

3.

een sneeuwbaaleffect te creëren waarin een toenemend aantal partijen de methodiek inzet.

Inhoud

Voorwoord	2
1. Social Return: wat zijn de mogelijkheden?	3
1. Arbeidsparticipatie	3
2. Arbeidsontwikkeling	5
3. Kennis, middelen en expertise	5
4. Sociaal inkopen	6
2. Proces	7
1. Introductiefase	7
2. Oriëntatiefase	7
3. Uitvoeringsfase	7
4. Afrondingsfase	7
3. Samenwerkingspartners	8
Bijlagen	9
Voorbeelden interventie-categorieën Social Return	9

1. Social Return: wat zijn de mogelijkheden?

Social Return is een instrument waarbij de overheid haar inkoopkracht benut om samen met de markt sociale impact te realiseren. Als Groeituin dagen wij onze opdrachtnemers uit om te onderzoeken op welke manier zij sociale impact kunnen maken, passend binnen de bedrijfsvoering van hun organisatie.

Vanuit de Groeituin kijken wij graag vanuit een breed perspectief naar Social Return. De Social Return-opgave is in te vullen middels onderstaande interventie-categorieën, afzonderlijk of in combinatie:

- Arbeidsparticipatie (plaatsing)
- Arbeidsontwikkeling
- Kennis, middelen en expertise
- Sociaal inkopen

1. Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om werkervaring op te doen en weer mee te doen in de maatschappij. Het is een belangrijke opstap naar duurzaam werk. Voor werkgevers is het een mooie kans om nieuwe doelgroepen aan te boren voor hun personeelsbehoefte, zowel binnen hun eigen organisatie, als bij hun ketenpartners.

Doelgroepen Social Return

De doelgroepen van Social Return bestaan uit mensen die extra begeleiding nodig hebben om deel te nemen aan de arbeidsmarkt.

Het gaat om kandidaten uit de volgende doelgroepen:

Banenaafspraak

Met de doelgroep Banenaafspraak worden mensen bedoeld die zijn opgenomen in het Doelgroepregister van het UWV. Dit zijn mensen die niet in staat zijn om zelfstandig het minimumloon te verdienen, zonder extra hulp.

Hieronder vallen o.a. mensen met een Wajong-uitkering, WSW-indicatie (Wet Sociale Werkvoorziening), Garantiebaan of andere doelgroepen met een verminderde loonwaarde. Dit zijn over het algemeen mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt, die meer begeleiding nodig hebben. Deze kandidaten zijn bekend bij UWV of gemeente. Werkgevers kunnen gebruikmaken van verschillende regelingen bij het aannemen van deze doelgroep. Denk hierbij aan proefplaatsing, loonkostensubsidie, loonkostenvoordeel, jobcoaching en no-riskpolis. Klik voor meer informatie over deze regelingen op [deze](#) link.

WIA / WAO

Een WIA-uitkering is een inkomen bij (gedeeltelijke of volledige) arbeidsongeschiktheid en is de opvolger van de WAO. De WIA wordt uitgevoerd door het UWV.

WW

De WW-uitkering is een tijdelijke werkloosheidsuitkering. Hoe korter iemand een WW-uitkering heeft ontvangen, hoe kleiner de afstand tot de arbeidsmarkt. De WW wordt uitgevoerd door het UWV.

Participatiewet (Bijstandsuitkering)

Onder de Participatiewet (Bijstandsuitkering) vallen mensen die moeilijker aan het werk komen. De Participatiewet wordt uitgevoerd door de gemeente.

Niet-uitkeringsgerechtigde (NUG-er)

Een niet-uitkeringsgerechtigde is iemand die geen recht heeft op een uitkering, maar wel ingeschreven staat als werkzoekende bij de gemeente.

Stages

MBO-Beroeps Opleidende Leerweg (BOL)

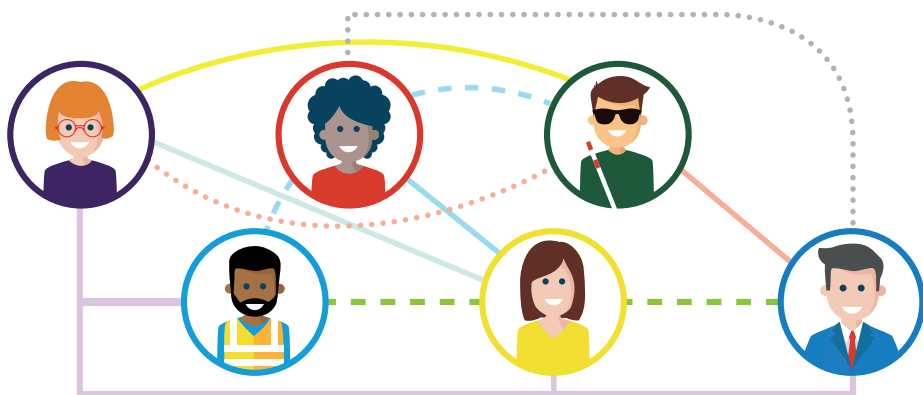
Deze leerlingen gaan vijf dagen per week naar school en doen regelmatig korte stages om praktijkervaring op te doen.

MBO-Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL)

Een BBL-opleiding betekent een combinatie van werken en leren, waarbij de leerling in dienst is van een erkend leerbedrijf. Het leerbedrijf moet erkend zijn door de SBB. De leerling werkt vier dagen in de week bij een werkgever en gaat één dag in de week naar school.

Leerling Praktijkonderwijs / Voortgezet Speciaal Onderwijs (PRO/VSO)

Praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen van 12 t/m 18 jaar die sterk zijn in praktische vakken en wat meer moeite hebben met theoretische vakken. Het voortgezet speciaal onderwijs is middelbaar onderwijs voor leerlingen, waarbij er specifieke aandacht is voor hun beperking. Bovenstaande leerlingen lopen tijdens hun schoolperiode regelmatig stage om zich alvast voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

Social Return-waardering Arbeidsparticipatie (plaatsing)

Doelgroep	Social Return-waardering	Voorwaarden
Banenaafspraak (Wajong, WSW, Garantiebaan), WIA/WAO	Bruto loonwaarde x 2	Kandidaat opgenomen in het Doelgroepregister van het UWV.
WW, Participatiewet, NUG-er (< 1 jaar)	Bruto loonwaarde	Minimaal 3 maanden werkloos
WW, Participatiewet, NUG-er (> 1 jaar)	Bruto loonwaarde x 1.5	Minimaal 12 maanden werkloos
Stage BBL (niveau 1, 2, 3, 4)	Bruto loonwaarde	Geen aanvullende voorwaarden
Stage BOL (niveau 1, 2, 3, 4)	€ 7.000 per afgeronde stage	Geen aanvullende voorwaarden
Leerling PRO/VSO	€ 7.000 per afgeronde stage	Geen aanvullende voorwaarden
Werkervaringsplek	€ 750 per werkervaring	Met behoud van uitkering

* Onder deze doelgroep vallen ook Statushouders, vroegtijdig schoolverlaters (zonder startkwalificatie), ex-gedetineerden en ex-geüniformeerden.

Bonus	Social Return-waardering	Voorwaarden
Vast dienstverband	€ 40.000 (eenmalig)	Contract voor onbepaalde tijd
55+	€ 10.000 (per jaar)	Mits behorend tot één van bovenstaande SR-doelgroepen

Aanvullende voorwaarden

- De genoemde bedragen zijn inclusief begeleidingskosten.
- Social Return mag niet leiden tot verdringing van bestaande arbeidsplekken.
- Een kandidaat mag slechts bij één opdrachtgever tegelijk worden opgevoerd.
- Een geplaatste kandidaat telt mee gedurende de gehele looptijd van het contract.
- Om mee te tellen voor het betreffende contract, mag een kandidaat maximaal 6 maanden vóór de gunningsdatum in dienst zijn gekomen bij de opdrachtnemer.

2. Arbeidsontwikkeling

Naast arbeidsparticipatie heeft Social Return tot doel om de arbeidsmarktpositie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te versterken. Dit kan door middel van arbeidsontwikkeling. Denk hierbij aan trainingen, cursussen en opleidingen voor werknemers uit één van de Social Return-doelgroepen. De ontwikkeling kan gericht zijn op vakinhoudelijke kennis, maar ook trainingen op het gebied van persoonlijke ontwikkeling of bijvoorbeeld het wegwerken van taalachterstanden.

Social Return-waardering Arbeidsontwikkeling

Arbeidsontwikkeling kan alleen meetellen voor Social Return als de scholing plaatsvindt in combinatie met een dienstverband. De factuur van de gemaakte kosten (ex. BTW, reis-, en verblijfskosten) kunnen worden opgevoerd voor de Social Return-opgave.

Aanvullende voorwaarden

- De scholing vindt plaats in combinatie met een dienstverband
- Het moet gaan om een werknemer die binnen de doelgroepen van Social Return valt (zoals hierboven omschreven).
- Met een erkend diploma of certificaat kan worden aangetoond dat de werknemer een ontwikkelstap heeft gemaakt.

3. Kennis, middelen en expertise

In overleg met (en na toestemming van) de Groeituin kan opdrachtnemer een proeftuin inrichten en op een alternatieve wijze invulling geven aan Social Return. Opdrachtnemer zet hierbij eigen kennis en expertise in (in natura) om kandidaten uit één of meerdere SR-doelgroepen een stap vooruit te helpen richting de arbeidsmarkt. De ingezette expertise, producten en dienstverlening van de opdrachtnemer moeten aantoonbaar leiden tot arbeidsparticipatie of vakmanschap en/of bijdragen aan brede maatschappelijke opgaven.

Denk hierbij aan het opzetten van een leer-werk-traject voor Statushouders, het geven van gastlessen op een mbo, het verzorgen van een LinkedIn-training voor vroegtijdig schoolverlaters of het bieden van schuldhulp aan kwetsbare groepen.

Opdrachtnemer werkt zijn plan uit in het Plan van Aanpak. De Adviseurs Social Return van de Groeituin denken graag mee om tot een goed, werkbaar plan te komen en verbindingen te leggen met samenwerkingspartners in het land.

Social return-waardering Kennis, middelen en expertise

Opdrachtnemer mag de aandachtsuren à € 100 per uur opvoeren voor de Social Return-opgave.

Aanvullende voorwaarden

- Reisuren die voor het uitvoeren van interventies worden gemaakt, mogen meegerekend worden.
- Reiskosten worden niet als Social Return-waarde gerekend.
- De tijd en energie die de opdrachtnemer steekt in het vinden van passende kandidaten en in de gesprekken met de Groeituin, kunnen niet worden opgevoerd als Social Return.
- De betreffende Social Return-waarde wordt altijd in overleg met de Groeituin afgestemd. We kijken samen in welke mate de uitgevoerde interventie bijdraagt aan de gewenste sociale impact.

4. Sociaal inkopen

Als een opdrachtnemer niet volledig invulling kan geven aan de Social Return-opgave door middel van bovenstaande interventies, dan heeft een opdrachtnemer de mogelijkheid om in te kopen bij of werk uit te besteden aan een sociale werkvoorziening of een sociaal ondernemer.

Een overzicht van alle sociale werkvoorzieningen is te vinden op de website van Cedris: [Leden - Cedris](#).

Een sociaal ondernemer is een organisatie waar tenminste 30% van het personeelsbestand bestaat uit mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit is onder andere aan te tonen middels een certificering PSO 30+ of Code Sociaal Ondernemen.

Mocht een sociaal ondernemer (nog) niet beschikken over één van bovenstaande certificeringen, neem dan contact op met de Groeituin voor overleg of de betreffende sociaal ondernemer toch in aanmerking komt.

Social Return-waardering Sociale inkoop

Bij een inkoopopdracht aan een sociale werkvoorziening of sociaal ondernemer, mag de opdrachtnemer het factuurbedrag (ex. BTW) van de betreffende opdracht opvoeren voor Social Return.

2. Proces

Is een contract definitief gegund aan een opdrachtnemer? Dan volgt eerst een gesprek tussen de Groeituin en de opdrachtnemer. Zo bepalen we samen de gewenste sociale impact, met invulling van Social Return. Het proces verloopt in vier fasen:

1. Introductiefase

Na opdrachtverlening (gunning van de aanbesteding) verzorgt de inkoopprofessional van Rijkswaterstaat de introductie tussen de opdrachtnemer en de Adviseurs Social Return van de Groeituin. Tijdens deze introductie maken Adviseurs van de Groeituin kennis met de contactpersonen van de opdrachtnemer, lichten zij de mogelijkheden van Social Return toe en maken afspraken voor het vervolg.

2. Oriëntatiefase

Binnen drie maanden na het introductiegesprek zoals beschreven, dient de opdrachtnemer een concept Plan van Aanpak in. Binnen zes maanden na het introductiegesprek dient het Plan van Aanpak definitief te zijn. In het Plan van Aanpak wordt aangegeven op welke wijze de opdrachtnemer invulling geeft aan zijn Social Return-opgave, zoals beschreven in de aanbestedingsstukken. In afstemming met de inkoopprofessional keurt de Groeituin het plan uiteindelijk goed. Na goedkeuring voegt de inkoopprofessional het Plan van Aanpak toe aan de overeenkomst.

3. Uitvoeringsfase

De opdrachtnemer voert de afspraken voor Social Return-invulling uit. Tijdens de contractperiode houdt de opdrachtnemer zelf de opgeleverde Social Return-waarde bij, samen met de benodigde bewijslast. De Groeituin en de inkoopprofessional monitoren hierop. Als gedurende de contractperiode de invulling van het Plan van Aanpak niet het gewenste effect heeft, gaat de Groeituin samen met de inkoopprofessional en de opdrachtnemer in gesprek om mogelijke alternatieven te bespreken, om toch tot de gewenste sociale impact te komen.

4. Afrondingfase

Binnen drie maanden voor het einde van het contract kijkt de Groeituin samen met de inkoopprofessional en de opdrachtnemer in hoeverre de Social Return-opgave is ingevuld en worden er afrondende afspraken gemaakt. Bij de beëindiging van het contract dient de Social Return-opgave volledig te zijn ingevuld.

Op het voorblad van het Plan van Aanpak is de volgende informatie nodig:

Naam Opdrachtnemer:
Datum:
Contract:
Zaaknummer:
Branche:
Adres hoofdlocatie:
Naam eerste contactpersoon:
E-mailadres:
Telefoonnummer:
Naam tweede contactpersoon:
Emailadres:
Telefoonnummer:
Website:

Het concept Plan van Aanpak wordt per email verstuurd naar groeituin.socialreturn@rws.nl

3. Samenwerkingspartners

De Adviseurs Social Return van de Groeituin bieden advies en ondersteuning aan de opdrachtnemers van Rijkswaterstaat. Zij denken vanuit hun expertise mee om tot de gewenste sociale impact te komen. Hierin zoekt Rijkswaterstaat actief de samenwerking met de 35 arbeidsmarktregio's en sociaal ondernemers in het land.

Rijkswaterstaat onderhoudt daarom een landelijk netwerk met UWV, Gemeenten en Werkgeversservicepunten uit de verschillende arbeidsmarktregio's. Zij zijn namelijk de experts van de regionale arbeidsmarkt. Deze regionale experts kunnen de opdrachtnemer van Rijkswaterstaat bijvoorbeeld ondersteunen in het vinden van personeel uit één van de Social Return-doelgroepen of in contact brengen met een sociaal ondernemer.

De Adviseurs Social Return van de Groeituin kunnen op verzoek de opdrachtnemer in contact brengen met deze regionale experts.

Heeft u vragen?

Neem dan contact op met onze Adviseurs Social Return van de Groeituin:

Linda Arkenbout 06 - 25 23 09 54

Claske de Ridder 06 - 25 57 32 37

Of stuur een e-mail naar groeituin.socialreturn@rws.nl.

Bijlagen

Voorbeelden interventie-categorieën Social Return

Arbeidsparticipatie

Plaatsing van een kandidaat uit één van de Social Return-doelgroepen binnen de organisatie van de opdrachtnemer of bij een onderaannemer.

Tijdelijk contract

Contract voor minimaal 6 maanden

Vast contract

Contract voor onbepaalde tijd

Stage

Aanbieden van een stageplek voor PRO/VSO-leerlingen of MBO-leerlingen (alle niveaus)

Werkervaringsplek

Aanbieden van een tijdelijke opdracht en begeleiding op de werkplek met behoud van uitkering (min. 3 maanden)

Arbeidsontwikkeling

Aanbieden van trainingen, cursussen of opleidingen voor een kandidaat uit één van de Social Return-doelgroepen, om de arbeidsmarktpositie te versterken.

Voorbeelden:

- taaltraining,
- rijbewijs,
- vakinhoudelijke cursussen of opleidingen
- cursussen op het gebied van persoonlijke ontwikkeling.

Kennis, middelen en expertise

Activiteiten waarbij de opdrachtnemer haar kennis, middelen en expertise inzet om arbeidsparticipatie of vakmanschap te bevorderen en zo een bijdrage te leveren aan de arbeidsmarkt en/of andere brede maatschappelijke opgaven.

Voorbeelden:

- gastles geven over bedrijf of sector
- bedrijfsbezoek waarbij de opdrachtnemer mbo-leerlingen ontvangt om hen enthousiast te maken voor hun vakgebied
- LinkedIn-workshop verzorgen voor Statushouders,
- coaching en begeleiding van jongeren zonder startkwalificatie of het opzetten van een leer-werktraject voor een specifieke doelgroep.

Sociaal inkopen

Inkopen van producten en/of diensten bij een sociaal onderneming (PSO30+ of Code Sociaal Ondernemen) of een sociale werkvoorziening (lid van Cedris).

Voorbeelden:

- Kantoorinrichting
- Schoonmaak
- Catering
- Groen-onderhoud
- ICT-diensten
- Call-center diensten
- Koffie
- Assemblagewerkzaamheden
- Relatie- en eindejaarsgeschenken
- Werving & Selectie

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

Vragen algemeen:
groeituin.socialreturn@rws.nl

Website: [Social Return: Groeituin | Rijkswaterstaat](#)

februari 2024 | CD0324FC014

